

JANKO BABNIK
CVET Z DREVESA SLOVENSKEGA ČEBELARSTVA
prof. PAVEL ZALETEL

Ko se je ženil Smodinov (tako se je reklo pri hiši) Jakob, fant iz Zg. Šiške nad Ljubljano, si niti sam niti kdo drug od njegovih prijateljev in znancev ni mogel zamišljati, da bo čez leta postal znan čebelar. Še manj pa seveda, da bo vseh njegovih sedem sinov čebelarstvo izpopolnjevalo in se ga držalo do smrti, da bo rod za rodom nadaljeval to tradicijo do današnjih dni in gotovo tudi v prihodnjih letih.

Do ženitve Jakob ni čebelaril. Kot fant in še prej kot otrok je res velikokrat posedal pri sosedovem čebelnjaku in bolj od daleč in z nezaupanjem do čebel opazoval sosedovega »strica« pri čebelarskih delih. Toda čebelaril ni. V življenju pa se marsikaj obrne. Nevesta Anica je z balo prinesla k hiši tudi nekaj kranjčev in potrebno osnovno čebelarsko znanje. Za takratne čase je bilo to delo za žensko kar nekaj posebnega. Kmalu pa je »mladi« prevzel čebelarstvo v svoje roke in v zrelih letih postal mojster v čebelarski stroki. Kot gospodar in čebelar je bil daleč okoli znan zaradi delavnosti, umnega kmetovanja in

dobrega čebelarjenja. Pred čebelnjakom je posedal ves svoj prosti čas, ki pa ga sicer ni bilo veliko. Čebelaril je v kranjcih in dunajčanih. Svoje sinove sta z ženo že v rani mladosti vpeljala v svet čebel. Ko so odrasli, se je vseh sedem oprijelo čebelarstva. Tako je v družini nekaj let družno čebelarilo devet čebelarjev. Verjetno edinstven primer. Čebelarila sta starša in vseh sedem sinov. Seveda vsak s svojimi čebelami. Čeprav je težko govoriti, kateri od bratov je bil boljši čebelar, je po svoje vseeno izstopal Janko.

Janko Babnik se je rodil 5. aprila 1885. Pri hiši je bilo deset otrok. Janko je bil četrti. V Ljubljani je študiral na učiteljski šoli. Po končanem študiju se ni zaposlil v šolstvu, pač pa je stopil v službo kot uradnik v ljubljanski tobačni tovarni. Tu je ostal vso delovno dobo. Zaradi sposobnosti, marljivosti in natančnosti pri delu je postal podravnatelj tovarne.

Janko je začel čebelariti v dunajskih panjih. Toda bil je med prvimi, ki je predsedal na AŽ panje in v njih čebelaril do smrti. Prva svetovna vojna ga je potegnila v vojaško suknjo. Vsa leta vojne je čebelaril pod silo razmer in ob pomoči svoje žene Ivanke. Takoj po vojni se je usmeril v pridobitno čebelarstvo, ki mu je bilo poleg redne zaposlitve dopolnilno delo. Svoje čebelarstvo je postopoma povečal do 120 pridobitnih družin. V svojem okolišu je postal glavni pobudnik za prevažanje čebeljih družin, posebno na ajdovo pašo, širom po Sloveniji. Leta 1919 je bil ustanovitelj nove mlade čebelarske podružnice na Viču. V tej čebelarski družini je kot tajnik in blagajnik deloval polnih 20 let. To je bila doba velikega razcveta čebelarstva. Kljub neugodnim ekonomskim pogojem (svetovna gospodarska kriza 1931) je čebelarstvo napredovalo tako organizacijsko kot številčno. Nova podružnica je tako na robu

Ljubljane postala vzor napredka. Zgradili so dva društvena čebelnjaka, kupili dva voza za prevoz čebel, ustanovili lastno satnišnico, organizirali več čebelarških veselic in imeli vsako leto več predavanj z najrazličnejših področij čebelarstva.

Pri praktičnem delu je bil velik zagovornik enostavnosti panja, ki zagotavlja možnost hitre oskrbe velikega števila čebeljih družin. Čebele je prevažal na smrekovo, ajdovo in hojevo pašo. Zelo se je zavzemal za kakovost medu. Osrednje čebelarско društvo mu je dovolilo uporabo etikete za zajamčeno čisti med. Bil je navdušen in delaven čebelar v čebelnjaku, podružnici in v Slovenskem čebelarškem društvu. Kot čebelar in večletni odbornik osrednjega čebelarškega društva v Ljubljani je med obema vojnama sodeloval z urednikom SČ Bukovcem. Sodeloval je tudi z Žnideršičem, Kalanom, Lakmayerjem, Verbičem, Jurančičem, Šmajdkom in drugimi pomembnimi čebelarji te dobe. Z njimi je sodeloval pri delu v ČZ ter z njimi izmenjeval izkušnje iz lastne prakse. Tudi tako si je bogatil svoje čebelarško znanje. Marsikaj iz svojih dognanj pa je posredoval drugim. Pomembni sta njegovi študiji »Medenje ajde na Štajerskem«, in »Donos medu na hojevi paši v Planini pri Logatcu«. Pomembna je tudi njegova polemika o velikosti čebeljih celic pri kranjski sivki, s čimer je vplival na pravilno izbiro valjev za izdelavo satnic. Bil je vrsto let v ožjem odboru osrednjega društva. Največ je deloval v gospodarskem odseku. Pomembno je njegovo delo pri organizaciji satnišnice, širjenju medovitih rastlin, organiziranju in sodelovanju na raznih razstavah itd. Velikokrat je tudi povezo-

val SČD z raznimi oblastnimi organi. Zaradi podpore društvu je marca 1939 zaprosil za sprejem pri banu Dravske banovine. Zaradi nenehne odsotnosti ga je ta sprejel 14 dni pozneje. Ban mu je obljubil vso podporo banske uprave. Za to naj bi poskrbel kmetijski oddelek uprave, ki je že do tedaj občutno pomagal SČD. Rezultat tega obiska je bil, da je banska uprava Dravske banovine (kmetijski oddelek) priredila že leta 1940 več dvodnevni tečajev za rejske izvedence za rejo čiste kranjske čebele in en dvodnevni tečaj za vzrejo matic in njihovo uporabo. Vse stroške predavateljev je v celoti krila banska uprava. Ker je število naročnikov Slovenskega čebelarja v zamejstvu iz leta v leto upadalo, je Babnik v ožjem in širšem odboru zagovarjal pobudo o brezplačnem pošiljanju nekaj izvodov časopisa v zamejstvo, »da se je tako nudilo vsaj nekaj čebelarškega čtiva, ki je vzdrževalo bratske vezi«.

Med drugo svetovno vojno je imel Janko s čebelarstvom veliko nevšečnosti. Le s težavo je obdržal nekaj deset družin. Nekaj let po končani vojni je čebele predal v oskrbo svojima sinovoma. Čeprav čebel ni več sam oskrboval, je ure in ure posedal pred čebelnjakom. Kljub rahlemu zdravju v zadnjih letih svojega življenja je še vedno vestno spremljal vse dosežke v čebelarstvu in jih s svojimi izkušnjami razširjal med mladimi čebelarji.

Janko Babnik je bil vzor čebelarja – mož plemenitega srca, ki je čebelaril več kot 65 let in je svoje bogato znanje in izkušnje rad posredoval drugim. Umrli je 1. oktobra 1958 v starosti 73 let.

CENE MEDU

Cene medu na drobno se pri čebelarjih na domu gibljejo med 60,00 in 70,00 dinarji. Nekateri ga prodajajo tudi nekoliko ceneje.

UREDNIK